

Ulga rehabilitacyjna na korzystniejszych zasadach za 2017 rok

Ulga na samochód przysługuje osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności, także przedsiębiorcom płacącym podatek według skali. Jej warunki zmieniły się od 2018 r. Biura rachunkowe, sporządzające roczne PIT-y na zlecenie klientów, powinny zapoznać się z nowymi zasadami.



Stowarzyszenie Księgowych
w Polsce

Ulga rehabilitacyjna na korzystniejszych zasadach już w rozliczeniu za 2017 rok

PIT | Ulga na samochód przysługuje osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności, także przedsiębiorcom płacącym podatek według skali. Jej warunki zmieniły się od 2018 r. Biura rachunkowe, sporządzające roczne PIT-y na zlecenie klientów, powinny zapoznać się z nowymi zasadami.

Każdy kto posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub ma przyznaną rentę, a jednocześnie jest właścicielem lub współwłaścicielem samochodu, może odliczyć od podatku kwotę 2280 zł. Nie trzeba dokumentować faktu wykorzystywania samochodu dla potrzeb niepełnosprawności. Nowe zasady odliczeń ulgi na samochód można stosować już przy rozliczeniu podatku za 2017 rok.

Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 26 ust. 1 pkt 6) podstawę opodatkowania stanowi dochód osiągnięty przez podatnika po odliczeniu wymienionych w przepisach kwot, m.in. wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne.

Ustawodawca wskazuje konkretnie, jakie wydatki można w ramach ulgi, zwanej rehabilitacyjną, odliczyć. Zalicza się do nich wydatki poniesione na:

1. adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
2. przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
3. zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego;
4. zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
5. odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym;
6. odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne;
7. opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł;
8. utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł;
9. opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewle-

klej choroby, uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa;

10. opłacenie tłumacza języka migowego;
11. kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25 roku życia;

12. leki - w wysokości stającej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stałe lub czasowo);

13. odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne: osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego, osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu;

14. używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16 roku życia - w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł.

Nie wymagają udokumentowania

Zasadniczo ustawodawca pozwala odliczyć od podstawy opodatkowania wydatki ponieszone przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną pod warunkiem, że ich poniesienie zostało odpowiednio udokumentowane (fakturą, rachunkiem, biletem lub w inny sposób). Jednak od tej zasady są przewidziane pewne wyjątki, które pozwalają na odliczenie od podstawy opodatkowania stałej, zryczałtowanej kwoty w wysokości 2280 zł, bez konieczności dokumentowania faktu poniesienia jakichkolwiek wydatków. Postanowiono, że w przypadku wydatków, o których mowa w art. 26 ust. 7a pkt 7, 8 i 14 ustawy o PIT, nie wymaga się posiadania dokumentów stwierdzających ich wysokość. Nie jest zatem konieczne przedstawianie dokumentów, potwierdzających wydatki ponieszone na:

- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł;
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej

w roku podatkowym 2280 zł; • używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16 roku życia - w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł.

Co się zmieniło od 2018 roku

Ustawą z 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (DzU poz. 2175) zniesiono ograniczenia w korzystaniu z ulgi rehabilitacyjnej w zakresie używania samochodu dla potrzeb niepełnosprawności.

W stanie prawnym, obowiązującym do końca 2017 r., w art. 26 ust. 7c ustawy o PIT zapisane było, że w przypadku wydatków, o których mowa w ust. 7a pkt 7, 8 i 14, nie jest wymagane posiadanie dokumentów stwierdzających ich wysokość. Jednak na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności:

- 1) wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika;
- 2) okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego;
- 3) okazać dokument poświadczający zlecenie i odbycie niezbędnych zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych.

Zatem każda osoba, która dotychczas korzystała z ulgi rehabilitacyjnej na samochód, co prawda nie musiała posiadać dokumentów (faktur) potwierdzających używanie samochodu dla potrzeb niepełnosprawnego, jednak musiała się liczyć często z koniecznością przedkładania na żądanie fiskusa dowodów, np. w formie zaświadczeń od lekarza potwierdzających, że w danym roku odbywała jakiegokolwiek zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne.

Od 2018 r. przepisy te znacznie złagodzone. Pozostawiono nadal zastrzeżenie, że w przypadku odliczenia ulgi na przewodnika lub psa asystującego, na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności: wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika, czy okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego. Zrezy-

•ZDANIEM AUTORKI

Bożena Nowicka

doradca podatkowy
w DORADCA Sp. z o.o. w Lublinie,
wykładowca w SKWP



Należy pozytywnie ocenić zmiany przepisów podatkowych, umożliwiające osobom niepełnosprawnym korzystanie w szerszym zakresie z ulgi rehabilitacyjnej, w ramach której można odliczyć od podstawy opodatkowania kwotę 2280 zł z tytułu używania samochodu. Na zmianie przepisów skorzystają wszystkie osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, w tym również przedsiębiorcy płacący od działalności podatek dochodowy według skali. Po nowelizacji warunkiem korzystania z tej ulgi będzie *de facto* sam fakt posiadania samochodu, bez konieczności dokumentowania okoliczności wykorzystywania go dla potrzeb niepełnosprawności. Skorzystanie z ulgi już w rozliczeniu podatku za 2017 rok pozwoli podatnikom, osiągającym dochody mieszczące się w pierwszym progu skali podatkowej, uzyskać zwrot podatku w kwocie 410 złotych. W przypadku małżonków, którzy obydwoje spełniają warunki do uznania ich za osoby niepełnosprawne, posiadanie jednego, wspólnego samochodu pozwoli uzyskać zwrot w podwójnej wysokości tej kwoty. ©

gnowano jednak z zastrzeżeniem, że w przypadku korzystania z ulgi na samochód należy okazać dokumenty potwierdzające zlecenie i odbycie zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych. Ustawodawca zatem rozszerzył możliwość korzystania z ulgi rehabilitacyjnej dla większej grupy podatników, rezygnując z konieczności udowadniania odbywanych jakichkolwiek zabiegów leczniczych.

Komu przysługuje preferencja

Z ulgi rehabilitacyjnej, w tym ulgi na samochód, odliczanej od podstawy opodatkowania w kwocie 2280 zł, może korzystać każdy podatnik, który posiada:

1. orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach lub
2. decyzję przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo
3. orzeczenie o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydane na podstawie odrębnych przepisów.

Czyje auto

Z odliczenia ulgi na samochód może korzystać podatnik uznany przez ustawodawcę za

osobę niepełnosprawną lub posiadający odpowiednią rentę, który jest właścicielem lub współwłaścicielem samochodu, lub podatnik mający na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16 roku życia. Jednak w przypadku podatników, na których utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne, takie jak: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowie - odliczenie przysługuje tylko wówczas, gdy w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają kwoty 10 080 zł.

Uwaga! Do dochodów, o których mowa, nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci.

Wejście w życie

W art. 4 ustawy nowelizującej zapisano, że nowe zasady odliczeń w zakresie ulgi rehabilitacyjnej stosuje się już do dochodów osiąganych od 1 stycznia 2017 r. Zatem przy rocznym obliczaniu podatku za 2017 rok wszyscy podatnicy, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności (bez względu na jego rodzaj) lub mają przyznaną odpowiednią rentę, mogą odliczyć od podstawy opodatkowania zryczałtowaną kwotę 2280 zł. ©

—Bożena Nowicka